

Helgahelsing

Årgang 63 - Nr. 3

OKTOBER 2017

Odda

Tyssedal

Skare

Røldal

Odda og Tyssedal sokn*Kyrkjekontoret i Odda*

Almerket 17

Postadresse:

Postboks 397, 5751 Odda tlf. 53 65 09 00

E-post: post@oddakirken.no fax 53 65 09 01Nettadresse: www.oddakirken.no

Kontortid: tysdag til fredag 09.00 – 14.00

Sekretær Angunn Handegard Trå

Direkte telefonnr.

Sokneprest Margrethe Ølberg tlf. 53 65 09 05

e-post: soknepresten@oddakirken.no

Diakon Annlaug H. Engmark tlf. 53 65 09 06

e-post: diakonen@oddakirken.no

Trusopplærer Jannike S. Stave tlf. 53 65 09 04

e-post: pedagogen@oddakirken.no

Kyrkjeverje Liv Eirill Evensen tlf. 53 65 09 07

mob. 951 35 798

e-post: kirkevergen@oddakirken.no

Kantor Paweł Cabała tlf. 53 65 09 09

e-post: kantoren@oddakirken.no

Organist Krzysztof (Kris) Ulita tlf. 53 65 09 10

e-post: organisten@oddakirken.no**Kyrkjetenarar**

Olav Andor Lono mob. 416 64 018

Jannike S. Stave mob. 950 06 055

Anne Marie Reistad mob. 917 79 772

Røldal og Skare sokn*Kyrkjekontoret i Røldal*

Seimsv. 5, 5760 Røldal tlf. 53 64 71 40

E-post: soknepresten.iros@oddakirken.no

Sokneprest Arne Sveinung Nataas

Odda sokneråd

Leiar Åse Kaland mob. 992 75 147

Røldal sokneråd

Leiar Liv Karin Larsson mob. 476 18 491

Skare sokneråd

Leiar Steinar Tokheim tlf. 53 64 52 70

Tyssedal menighetsråd

Leder Airin Nesse mob. 924 83 405

Odda kyrkjelege fellestråd

Leiar May Søfteland mob. 924 07 604

HELGAHELSING*Redaksjon:*

Gunvor Stana Seljestad

Paweł Cabała - utføring

E-postadresse: helgahelsing@gmail.com**Send oss gjerne tekstar, bilete, mm.**

Kontonr. til Helgahelsing: 3201.52.70089

Takk for meg!

Da er min tid i kirkevergestolen over, og jeg går inn i AFP-pensjonistenes rekke. I 2008 kom jeg tilbake til kommunen jeg vokste opp i, og det har vært spennende og lærerike år. År sammen med en fantastisk stab som har fått gjennomført det utroligste til tross for økonomiske begrensninger og utfordrende arbeidsforhold. År hvor Den norske kirke hele tiden har vært i endring, - enten det har vist seg lokalt med kutt i prestestillinger eller sentralt med vedtak om likekjønna vigsel. Og det blir fremdeles spennende å følge med når det skal jobbes videre med framtidig kirkeordning. En annen ting det blir spennende å følge med på, er sammenslåingen av fellestrådene i Ullensvang, Jondal og Odda som en følge av kommunesammenslåingen. Gleder meg til å se hvordan det nye fellestrådet og sokna vil klare å videreutvikle det gode arbeidet som blir utført i dag, - enten det er trosopplæring, diakoni eller gravferdsforvaltning.

Heldigvis blir ikke overgangen fra lange arbeidsdager/helger til pensjonisttilværelse så dramatisk når det gjelder aktivitetsnivå. Dagene kan fort bli fylt opp når en driver med utleie, har hus og hage som trenger vedlikehold, synger i kor, maler, har hytte på fjellet og datter med gårdsbruk. For ikke å snakke om å besøke mor på 100 år og verdens beste søster på Voss ☺

Til slutt vil jeg takke alle jeg har hatt gleden av å bli kjent med og samtidig dele Matteus sine ord som en påminning til oss alle:

Alt dere vil at andre skal gjøre mot dere, skal også dere gjøre mot dem. For dette er loven og profetene i en sum.

Hilsen *Greta Nordlund*

Ørsmå hol i dagen

«Kom til meg, alle dere som strever og bærer tunge byrder, og jeg vil gi dere hvile. Ta mitt åk på dere og lær av meg, for jeg er mild og ydmyk av hjertet, så skal dere finne hvile for deres sjel. For mitt åk er godt og min byrde lett.»

Jeg vet ikke hvordan det er med deg, men hos meg skaper denne korte teksten bilder i hodet.

Jeg får bilder av speilblankt hav, grønne sletter og blå himmel; bilder som bærer ro, stillhet, harmoni og uforstyrrethet med seg.

Ordene til alle som strever om å komme til Jesus for å finne hvile, blir nesten som et hvileskjær, et sukk for å senke skuldrene, en time-out med trøst.

Det er lettere å kjenne seg inn i dette. Kjenne hvordan man kan hige og tørste etter hvile, den hvilen som ikke bare er en kortvarig avslapning, tilstrekkelig til å klare neste etappe med strev, men hvilen som gir rekreasjon for kropp og sjel: Den hvilen som kommer

når krav og plikter slipper taket, når strevet etter å innfri andres og egne forventninger ikke har makt over oss, den hvilen som gjør at man slutter å kretse om sitt eget, den hvilen som setter oss i kontakt med våre lengsler, håp og forholdet vårt med våre medmennesker og med Gud.

Det finnes en veldig fin salme i salmeboken som handler om ørsmå hol i dagen. Det finnes et sted bortenfor tid og rom og tanke hvor alt er hellig, og hvor man kan få legge fram for Herren alt det vi bærer på i livet:

Salme 460

T Heidi Strand Harboe 1999

M Carl Petter Opsahl 1999

Bortom tid og rom og tanke fins ein stad der alt er annleis,
finst ein stad der alt er heilagt, fins ein stad der Kristus er.
Nær min trøytt, redde tanke. Nær min draum, min lengt, min styrke.
Nær mitt liv og alt eg lever. Det er godt å vera der.

Gjennom ørsmå hol i dagen, får eg venda mine tankar,
ta eit lite sted til sides, søkja Herren, han som er,
gjennom tause, mørke bønner, gjennom lått og gjennom jubel,
leggja fram for Herren Kristus, alt det livet som eg ber.

Når eg pustar, når eg tenkjer, når eg ler, og når eg sørgjer,
finna ørsmå hol i dagen, som gjer Kristus sterk og nær,
der eg lever midt i livet, midt i verda, midt i dagen,
ber eg med meg Kristi kjærleik, det er lys og salt eg er.

Jesus, ver i mine dagar, i alt liv som kjem imot meg,
ver i mine glade timar, mine skjelvande sekund.
La meg leva sterkt og nakent, våga sjå og våga høyra,
våga leva midt i livet, våga trå på heilag grunn.

Dere skal «finne hvile for deres sjel» sa Jesus, og ganske sikkert har Matteus og de som hørte Jesus den gang hørt gjenklangen fra profeten Jeremia: «Spør etter de gamle stiene, etter veien til det gode! Gå på dem, så skal dere finne hvile for deres sjel!». Jer 6,16

Margrethe Ølberg

"Hvorfor skulle Djevelen ha all den gode musikken?"

Mange forbinder dette sitatet med Martin Luther, men det er tvilsomt om det stammer fra ham.

Martin Luther hadde ikke bare stor innflytelse på det religiøse livet i det 16. århundret, han fikk også stor betydning for utformingen av kirkemusikken i den protestantiske bevegelsen. Den moderne kristne salme kan i stor grad føres tilbake til tankene om musikkens funksjon i det nye kirkesamfunnet som Luther og hans krets hadde.

Luther var en ivrig musikkelsker som spilte lutt og fløyte, og han sang brukbart med en ikke altfor kraftfull tenorstemme. I sitt arbeid med å oversette Bibelen og den latinske messe til tysk, prøvde han også å komponere nye melodier til noen av de latinske sangtekstene. Han var ikke så fornøyd med sangtekstene som fantes, og karakteriserte det selv som "skrevet av aper". Derfor skrev han nye salmetekster og komponerte også melodier til en god del av disse, og han fikk hjelp av Johann Walter med å harmonisere dem.

Den første salmeboken, Walters "Geystliches gesangk Buchleyn", kom ut i 1524. Salmene er skrevet ut i firstemmig sats for, som Luther skal ha sagt, å "gi de unge mennene noe i stedet for deres drikking og kjødelige sanger": «...Men for deg, min kjære unge venn, anbefaler jeg denne edle, helsebringende og gledesspredende skapning, som kan hjelpe det til å holde styr på følelsene dine og verne dem både mot tåpelige lyster og slett selskap.»

Målet til Luther var å få menighetens medlemmer til å delta aktivt i den musikalske delen av gudstjenesten, og unge menn som ønsket å bli prester ble ikke tatt inn på studiet før de kunne demonstrere musikalsk kompetanse. Slik etableres koralen (salmen), og

rotfestes i menigheter over hele Nord-Europa. Den legger seg i ryggmargen på mang en komponist, og det er ikke få ganger koralen dukker opp i alle slags musikkformer gjennom de forskjellige epokene fram mot vår tid.

Luther påvirket utviklingen av kirkemusikk også på andre områder. Han åpnet opp for bruk av instrumenter i kirken, og godtok også bruk av populære folkelige melodier, hvor en byttet ut den opprinnelige teksten med et evangelisk innhold. Dette kalles kontrafaktur, og det er i forbindelse med dette at Luther skal ha spurt om hvorfor Djevelen skulle ha all den gode musikken. Det er ingen tvil om at Luther var godt kjent med hvilke melodier som var populære blant folk, i og med at han ikke gikk av veien for et lystig lag, enten det var på kroen, eller i hans ekstremt gjestfrie hjem i Wittenberg. Men mange Lutherkjennerne påpeker, at Luther selv holdt seg til nyskrevne melodier, og at sitatet om Djevelen ikke finnes i noen av hans skrifter.

Luthers reformatoriske oppdagelse var at Guds nåde ble gjort tilgjengelig for menneskene i Jesus Kristus og det han gjorde for oss. Guds nåde er Guds gave til oss, og ikke resultatet av våre prestasjoner. Denne Guds gave er synlig tilstede hos oss i Ordet og i sakramentene, da særlig i nattverdens brød og vin. Gudstjenestens blir da et sted vi kommer til Gud med alt vårt, sorg og glede, synd og fortvilelse, og hvor Gud møter oss i Ordet og sakramentene med nåde og tilgivelse. Kirkerommet er for Luther et annerledes rom, samtidig som det er et rom hvor hele menneskelivet hører hjemme. Og i forbindelse med dette snakker Luther om musikken som en Guds gave hjelp. Gud skaper ved hjelp av musikken et guddommeligt rom for alle menneskers livserfaringer. Musikken blir et helt unikt middel for mennesker til å finne legedom og korreksjon. Luther framhever blant annet nødvendigheten av mye musikk og sang i begravelser og ved sorg, fordi musikken på en helt annen måte enn ordene er hjertespråket.

«Musikken», sier Luther, «hersker jo som en dronning over menneskelige følelser som tar herredømmet og styrer mennesker eller snarere overvelder dem. For enten du skal oppmuntre folk som er nedtrykte, sette støkk i de muntre, gi mot til de fortvilte, ta drøvelen på de overmodige, avkjøle folk som er elskovssyke, roe slike som er forbitret av hat – ja hvem kan vel regne opp alle disse følelsene, impulsene eller åndskreftene som hersker over menneskehjertet og dri-

ver folk til godt eller til ondt? – kan du tenke den noe mer virksomt middel enn musikken?»

Luther mente også at musikk og sang var den beste måten for folk å lære om den kristne troen på. Gjennom sang og musikk ble troen forankret i hjertet, og kunne læres uavhengig av lesekyndighet. Vår kirkelige nasjonaldikter Petter Dass og hans katekismesanger et godt eksempel på denne tradisjonen.

Men kanskje det viktigste for Luther var at musikken og de åndelige sangene skulle formidle troens innhold. Hvis vi ser på de salmene som Martin Luther har skrevet i vår salmebok, ser vi hvor sentrale de er i å formidle evangeliets kjerneinnhold.

Luther har skrevet 13 av salmene i vår salmebok: nr. 31, 32, 108, 187, 336, 396, 513, 566, 730, 745, 808, 880 og 980.

Salme 880:

Oppstandelsen og livet visst,
det er den Herre Jesus Krist;
Ved tro på ham vi livet får
om enn vårt legemsliv forgår,
og den som lever og som tror,
skal aldri dø, det er Guds ord.

Den lutherske reformasjonens forståelse av musikkens rolle i liturgi og gudstjenesteliv i og utenfor kirkerommet, er kanskje en av de mest bærekraftige elementene i hele den lutherske reformasjonen. Luther ser musikken som en integrert del av reformasjonens kjerne. Han åpner for en jordvendt og hverdagsorientert spiritualitet, samtidig som musikken løfter mennesket ut av hverdagen og inn i Guds transcendent nærhet. Slik Kristus er helt menneske og helt Gud, reflekterer musikken både det sant menneskelige og det guddommelige. Musikken er Guds viktigste medium for å formidle evangeliet til en såret og lidende menneskehet. Større kan det vel ikke tales om musikk.

Ny kyrkjeverje

– Liv Eirill Evensen

Kan du fortelje litt om deg sjølv?

Jeg er 43 år, og opprinnelig fra Andebu i Vestfold. Jeg flyttet til Odda i 2003, og har jobbet i Odda kommune og i Næringsshagen i Odda før jeg kom til kirkekontoret.

Musikk, litteratur, kunst og historie er blant interessefeltene mine. Jeg er også veldig glad i naturen både østpå og her i Hardanger.

Kvifor søkte du denne jobben?

Jeg har alltid vært fascinert av kirker som bygninger, som landemerker, møtesteder og symbol. Da jeg gikk på barneskolen var jeg med i en kulturhistorisk gruppe som blant annet brukte mye tid på å undersøke Høyjord stavkirke, kirka jeg er døpt og konfirmert i. Jeg tror det var da interessen våknet for fullt. Siden har jeg studert religionsvitenskap, litteratur, etnologi og kunsthistorie.

Stillingen som kirkeverge virket interessant, variert og krevende. Jeg er glad i papirarbeid, og har fått en del erfaring etter hvert, spesielt fra offentlig administrasjon, men også fra møter med mennesker. Da stillingen ble ledig tenkte jeg den kunne være noe for meg.

Kva for draumar eller mål har du framover?

Først og fremst å sette meg grundig inn i oppgavene mine, og å etablere gode møtepunkt med de nettverkene jeg trenger for å gjøre en god jobb. Jeg gleder meg til å bli bedre kjent med organisasjonen og menigheten.

Ti gode grunner til å gå på gudstjeneste

1

Kyrie

En sliten, blind og fattig mann satte i gang å rope engang da Jesus gikk forbi: «Kyrie Eleison, Kyrie Eleison!» Mannen var desperat. Jesus stoppet og spurte: «Hva kan jeg gjøre for deg?» Utallige re-mixer og nykomposisjoner finnes av dette ropet. Det er med i alle gudstjenester. Om du er fortvilet, er dette ditt rop.

2

Gloria

Natten Jesus ble født, var himmelen over gjeterne full av engler som jublet: «Gloria, Gloria, Gloria!». Gud hadde blitt menneske. Jesus var nær. Og englene synger og synger den samme sangen fortsatt. Og i alle gudstjenester henger man seg på. Om du er begeistret, er dette ditt rop.

3

Dåpen

Veldig ofte døpes barn, ganske ofte døpes konfirmanter og av til døpes voksen. Dåp er en fest. Når vi ser en barnedåp blir vi minnet om at ingen bærer seg selv. Første gang de fleste er i kirken, blir de båret. Kristus bærer. Fellesskapet bærer. Og dåpen vår bærer, nærer og lærer oss hver dag resten av livet. Om du kaver, er dåpen din identitet.

4

Bibelen

Ingen bok har solgt og selger så mye som Bibelen. Ingen bok blir sitert så mye som Bibelen. Ingen bok betyr så mye for så mange som Bibelen. Det er her Gud har fortalt hva han ønsker å fortelle om seg selv og om oss. Hver gudstjeneste leses det 1-3 avsnitt fra Bibelen. Om du er nysgjerrig på Gud, er dette ord til deg.

5

Preken

Prekenen er et av de få stedene i samfunnet hvor man kan få oppmuntrende foredrag helt gratis. I prekenen kan man få hjelp til å tolke Bibelen, tolke seg selv og få større forståelse av hvem Gud er og hva han gjør. Man kan få hjelp til å mestre sitt liv og man kan til og med risikere å bli inspirert. Om du er ute etter utfordringer, er kanskje prekenen dyttet du trenger. Om du trenger ord som varmer, får du ofte det også.

6

Bekjennelsene

Kirken har to type bekjennelser vi sier sammen. Den ene handler om ærlighet, om at til og med vi er slike som synder og sårer andre. Den andre handler om at troen ikke er ens egen, men noe vi deler. Syndsbe-kjennelsen og Trosbekjennelsen er til for at vi skal slippe å knote med tilkortkommenhet og tvil på egen-hånd. Om du er ute etter lagfølelse, er bekjennelsene noe for deg.

7

Bønnen

Det legges til rette for bønn på mange måter i en gudstjeneste. Av og til beveger man seg rundt i rom-met og gjør ting. Av og til er man stille eller ber inni seg. Av og til er det ferdigskrevne bønner som noen ber høyt. «Vår Far» er alltid med. Bønn er en fortrolig samtale med Gud, gjerne med dine egne ord. Om du er en som søker, er bønnen ditt språk.

8

Kollekten

Vi drømmer alle om å være gode mennesker. Hver gudstjeneste åpner vi lommeboken og øver oss på nettopp dette. Noen gir mye. Andre gir litt. Vi øver på å fordele videre de ressursene som Gud har latt oss disponere, vi øver på å være noe for andre. Om du lei av å være egoist, er dette din øvelse.

9

Nattverden

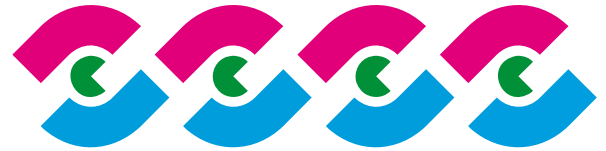
Jesus delte et brød i biter, ga sine disipler og sa det var hans kropp. Han skjenket vin i krusene deres og sa det var hans blod. Det samme gjør vi. Nattverden har et tydelig kroppsspråk. Vi smaker Jesu død. Vi kjenner Jesu oppstandelse. Vi erfarer Jesu nådige fellesskap. Og vi sendes ut i verden. Om du er lei av ord, har nattverden alt du trenger.

10

Velsignelsen

Rett før en gudstjeneste er ferdig toppes det hele med den eldgamle velsignelsen. Tre enkle setninger: 1. Gud synes godt om deg! 2. Guds ansikt lyser opp når han ser deg! 3. Gud vender blikket mot deg og setter deg fri! Om du lengter etter bekreftelsen du trenger hele neste uke, er velsignelsen din.

Skapt til gode gjerningar

Av Ivar Gjerdi, diakon - pensjonist, tidl. generalsekretær
Preiketekst: Efesarane 2,1-10

De var ein gong døde på grunn av misgjerningane og syndene dykkar. De levde i dei slik ein gjer i denne verda og lét dykk leia av han som styrer i himmelrommet, den ånda som no verkar i dei ulydige. Ja, ein gong levde vi alle som dei. Vi følgde lystene i vårt eige kjøt og blod, vi gjorde det vårt kjøt og våre eigne tankar ville. Og vi var av naturen vreidens born liksom alle dei andre.

Men Gud er rik på miskunn. Fordi han elska oss med så stor ein kjærleik, gjorde han oss levande saman med Kristus, vi som var døde på grunn av misgjerningane våre. Av nåde er de frelste. I Kristus Jesus har han både reist oss opp frå døden med han og sett oss i himmelen med han, så han i dei komande tider kunne visa kor overstrøymande rik han er på nåde, og kor god han er mot oss i Kristus Jesus. For av nåde er de frelste, ved tru. Det er ikkje dykkar eige verk, det er Guds gåve. Og det kviler ikkje på gjerningar, så ingen skal skryta av seg sjølv. For vi er hans verk, skapte i Kristus Jesus til gode gjerningar som Gud på førehand har lagt ferdige så vi skulle vandra i dei.

Det var i guteforeininga det heile byrja. Eg hugsar godt den første gongen eg vart tiltrudd ei oppgåve. Eg vart vald til å vera sekretær. Eg skulle blant anna referera frå møta. Det var stort og eg var stolt. Og for eit ansvar! Det vart klårt for meg at eg hadde fått noko å forvalta.

Vi er alle utrusta med evner og gåver. Og Gud vil at vi skal forvalta alt han har gjeve oss, på ein slik måte at namnet hans kan verta til ære og pris i blant oss. Vi er skapt i Jesus til gode gjerningar. Det ligg gode gjerningar ferdige for oss for at vi skal gje inn i dei. Han har kalla borna sine til å utføra oppgåver til Gud si ære og riket hans si framme. Det har skjedd noko radikalt nytt i det mennesket som har gått over frå døden til livet.

Herren ventar med å koma att, fordi vi framleis har eit stort oppdrag å utføra. Vi har fått eit evangelium å forvalta og utføra gode gjerningar i namnet hans. Bodskapen må ut til dei som ikkje har høyrte det. «De er vitne om dette», seier Jesus i Luk. 24. Vi

skal stå til rekneskap overfor Gud. Korleis forvaltar og prioriterer vi tid og krefter i kvardagen, i forsamling og misjon?

«Den som mykje har fått, av han blir det venta mykje. Og den som mykje er tiltrudd, av han skal det krevjast dess meir.» Luk. 12,48.

«Vi er ditt verk! Du eier oss, Gud, med alle de goder vi har. Du byr oss forvalte dem etter de bud du ga oss, vår Skaper og Far.

Styrk da vår tro! Tenn håp i vårt sinn. Fyll hjertet med kjærlighet varm. Så går vi frimodig i tjenesten inn. I ly av din utstrakte arm.» Olaf Hillestad, vers 3 og 4.

Det er stort å få leva under Gud si velsigning. Gud ynskjer at vi skal vera borna Hans, og leva i hans gode og ferdig lagde gjerningar. Det gjer oss rike som menneske og skapar tru og tillit til Jesus, og gjev stor glede og takksemnd.

KPK

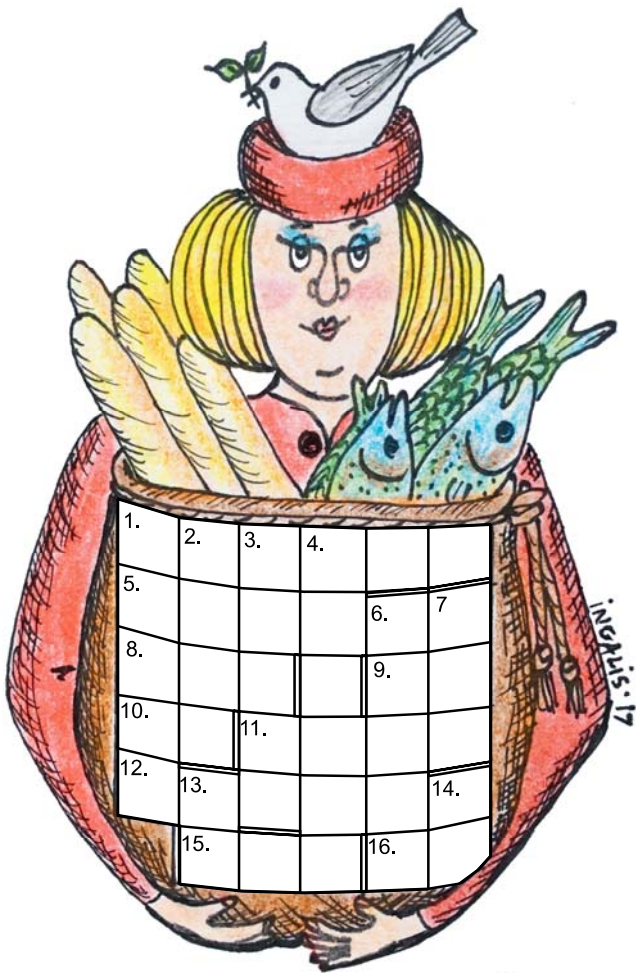
Kryssord DUA

Vannrett:

1. guttenavn
5. "Det hellige land"
8. nekteord
9. tall
10. Sjur Larsen
11. knikse
12. handlekraft
15. larve
16. Erik Nilsen

Loddrett:

1. høytid
2. rir Jesus på
3. jentenavn
4. ikke vinnere
6. samme mening
7. etternavn
13. rekke
14. moderne

Gud er lys og liv

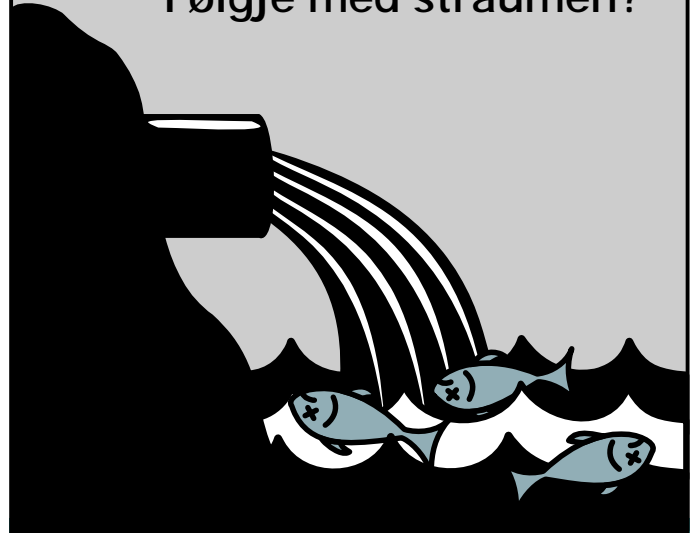
Gud såg at verda låg i mørke, og ikkje makta å koma ut av det. Inn i dette mørket kjem Jesus som lyset i verda. Det ser ikkje så lyst ut i tida vår heller. Mange famlar seg fram i mørket. Men det finst eit von. Jesus har lova at dei som følgjer han skal «ha livets lys». I Johannesprologen heiter det, «I han, var liv, og livet var lyset for menneska. Lyset skin i mørkret, og mørkret har ikkje overvunne det.» Joh. 1.

Livet er Guds liv, det vi får del i ved trua. Jødane og fornufta skjønnte ikkje dette. Dei meinte at det mangla bevis.

Det finst eit lys som er tilstrekkeleg og sterkt nok til å overvinna mørket i denne verda og vonlausa. «Midt i nattens mørke blinker som et fyrlys Jesu navn», syng vi. Gud vil vera lys og liv, ein levande røyndom i liva våre.

Følgje med straumen?

Dei fleste vert nesten stilt dagleg overfor vanskelege spørsmål og avgjerder. Vi lever i eit samfunn og i ein røyndom som krev mykje av oss, dersom vi skal makta å halda stø kurs.

Det skal både mot og karakter til ikkje å vika frå det ein er overtydd om er det rette. I mange situasjonar og tilhøve vil det krevja eit klårt ja eller nei. Men ofte vikar ein unna og veljar den enklaste vegen, trur ein, og følgjer med straumen. Presset utanfrå og det «fleirtalet» meiner, avgjer ofte haldningar og avgjerder. Det er mange som i ettertid angrar vala sine.

Vi må la Guds ord påverka oss og læra oss om vegen vi skal gå. Det er lett å villa seg inn på håplause vegar, men det går an å finna tilbake til rett spor.

Bibelen bør vera kraftkjelda og lyskastaren for han som vil finna veg og retning. «Eg vil læra deg den vegen du skal gå, eg vil la mitt auge kvila på deg og gje deg råd.» Salme 32,8.

«Å VANDRA MED HÅP»

Me bur under bratte fjell og drøymmer oss kanskje opp på dei for å vandra på stiar og kjenne den gode fjellufta. Oppe på dei høgste toppane kan me sjå så langt auga rekk. Medan me vandrar og pustar godt inn kan ein kjenne på at kroppen vert rolegare.

«Å vandra med håp» har vore tema på ei av pilegrimsvandringa diakonkollega Eilev Erikstein har hatt ansvar for sidan 2008. Det er eit samarbeid mellom kyrkja og psykiatritenesta i dei seks kommunane i Vest Telemark. Menneske vandrar i lag, fortel det dei ynskjer og deler fellesskapet i dagane turen varer frå Vest Telemark til kyrkja i Røldal. Mange vandrar stille. Ei slik vandring kan gjera noko med alle som går. Ingen opplever turen likt, men mange kjenner på ei god oppleving å få vera med i dette fellesskapet. Men kva er håpet?

Livet byr på mange utfordringar og set vårt eige sinn på prøve. Me treng noko som gjev oss meining for å halda oss oppe. Å få bidra i samfunnet med arbeid og kjenna seg verdifull er for nokon håpet. Andre treng å få sjå seg sjølv i nytt ljøs at dei er unike som menneske. Å læra å leva med sitt eige liv er ein stor kunst.

Håpet ville Jesus gje oss! I hans augo er me alle like verdifulle og han ynskjer å vandra med oss. Pilegrimsvandringa har kyrkja som målet. På vegen til kyrkja har ein kanskje fått sortert tankane sine og framme ved alteret i kyrkja kan ein få leggje frå seg det som tyngjer. «Kom til meg, alle de som slit og har tungt å bera; eg vil gje dykk kvile!» Matteus 11,28

Slik kan livet vera ei lang vandring. Me vandrar mot det evige livet Gud vil gje oss. Så kan me vandra i naturen eller på vegen og møtast på gudstenesta og kyrkjelege samlingar for å lære Jesus meir å kjenna.

Trusopplæringstiltak og familiegudstenester til hausten:

GUD gir – vi deler!

Odda

- Familiegudsteneste søndag 26. november kl. 11.00 i Odda kyrkje. Borna frå Ljosvaken-arrangementet deltek. Sjå annonse.
- Ljosmesse i Odda kyrkje søndag 3. desember kl.18.00 med konfirmantar.

Skare

- Familiegudsteneste søndag 12. november kl. 11.00 i Skare kyrkje. Bokutdeling til 4-åringar og 6-åringar.
- Høgtidsverkstad: samlingar før advent og jul i okt/nov. Plakatar med datoar kjem.
- Adventsverkstad i nov/des.

Røldal

- Familiegudsteneste søndag 15. oktober kl. 11.00 i Røldal kyrkje.
- Adventsverkstad i nov/des.

Tyssedal

- Familiegudstjeneste søndag 22. oktober kl. 11.00 i Tyssedal kirke. Utdeling av 4-årsbok, med en samling i forkant 19. oktober kl.17.00.
- Lysmesse i Tyssedal kirke søndag 10.desember kl.18.00 med konfirmanter.

Odda, Tyssedal og Skare:

Småbarnskaféen startar opp att torsdag 21. september kl.10.30 - 13.30. Borna under skulealder i fylgje med føresette er hjarteleg velkomne.

Jannike Starefoss Stave
trosopplærer

Hausten er i gang og speidaren har mykje program.

Programmet for dei eldste speidarane vert å løysa mange oppgåver fram mot leiren.

Programmet for dei eldste speidarane vert å løysa mange oppgåver fram mot leiren.

Dei yngre speidarane, frå 3. trinn, har tema «Eld» i haust og skal læra mellom anna om bålreglar og førstehjelp. Kunnskap om naturen og litt fuglar høyrer og med.

Martin, Hans Marius og Espen reklamerar for landsleiren i Norges KFUK-KFUM speidarar som skal vera på Lånke / Stjørdal I Nord Trøndelag 30. juni til 7. juli. «FUTURA»

Denne leiren er for speidarar som er gått ut 5. trinn. Dei bør helst ha vore på leir før.

Speidarar som allereie har opplevd ein landsleir ivrar nå for å få dei andre eldste speidarane med.

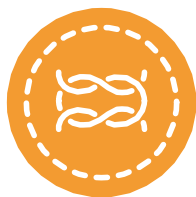

Bilete er frå sommaravslutninga på Sandvin der alle familiene var med.

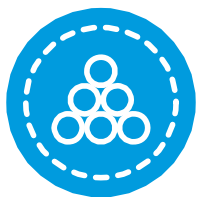
Speidararbeidet er eit rikhaldig program som skal famne om born og unge. I tillegg treng me alltid vaksne med oss. Speidararbeidet arbeidar etter oppgåver uti frå desse måla:

Kristen tru

Felleskap

Personleg utvikling

Friluftsliv

Samfunnsengasjement

VIL DU VERA MED Å GJERA EI FORANDRING FOR BORN OG UNGE?

Me ynskjer oss fleire vaksne som kan ta ansvar slik at speidarane kan få utfalda seg i speidararbeidet. Ta kontakt med kyrkjekontoret!

Beste helsing *Annlaug* diakon

Unge menn bruker Bibelen meir enn unge kvinner

– Dette er oppsiktsvekkjande og noko vi må forske meir på, seier KIFO-forskar.

Av: Ingunn Marie Ruud, KPK

I ein ny rapport, utarbeida av KIFO i samarbeid med Det Norske Bibelselskap, har forskar Tore Witsø Rafoss analyserte bibelbruken til nordmenn basert på føreliggjande, kvantitative data.

Rapporten viser blant anna at dei eldre les meir i Bibelen enn dei yngre, men også unge menn skil seg ut som ei gruppe som les mykje.

– Tradisjonelt sett har det vore slik at dei eldre les meir enn dei yngre og kvinner les meir enn menn. Men når vi går ned i alder ser vi at det endrar seg. Menn under 25 år les meir i Bibelen enn unge kvinner. Dette må vi finne ut meir om, seier generalsekretær i Bibelselskapet Ingeborg Mongstad-Kvammen.

Witsø Rafoss meiner også at dette må forskast meir på.

– Det er eit oppsiktsvekkjande funn og det er uklart kvifor. For rundt 30 år sidan las kvinner unekteleg meir i Bibelen enn menn. Det gjer dei ikkje lenger. Over det heile er det no ganske likt mellom kjønna, seier forskaren ved KIFO, Institutt for kyrkje-, religions- og livssynsforskning.

Mongstad-Kvammen fortel at det vil bli viktig for Bibelselskapet å gjere kvalitative undersøkingar blant ungdom som høyrer til kristne trussamfunn.

– Vi må sjå på kva dei tenkjer om Bibelen og bibelbruk og kva som gjer det lett eller vanskeleg for dei. Det er strategisk viktig å finne ut av, seier ho.

Meir bibellesing blant frikyrkjelege

– Det er opplagt at bibellesing spelar ei mykje meir sentral rolle i frikyrkjene enn i Den norske kyrkje og Den katolske kyrkje, seier Witsø Rafoss.

Sjølv om Pinsebevegelsen og andre frikyrkjelege trussamfunn berre utgjer 4,7 prosent av befolkninga i Noreg, utgjer dei ifølgje rapporten 27,9 prosent av dei som les Bibelen kvar veke.

– Mens 10 prosent av medlemene i Den norske kyrkje seier dei lesar i Bibelen kvar veke, seier 86 prosent av pinsevevne det same. Det er eit veldig tydeleg og interessant funn, seier Witsø Rafoss.

Blant dei som høyrer til andre frikyrkjelege trussamfunn seier 60 prosent at dei les i Bibelen kvar veke.

– Det kan vere grunn for oss andre å sjå på kva Pinsebevegelsen og frikyrkjene gjer, seier Mongstad-Kvammen.

Sidan tre av fire nordmenn er medlem av Den norske kyrkje (Dnk), utgjer dei 10 prosentane likevel ei relativt stor gruppe av befolkninga. Blant nordmenn som les jamleg i Bibelen, er 65 prosent medlemmer av Dnk.

– Ønskjer å motivere

Rapporten er starten på eit større forskingsprosjekt. Bibelselskapet ønskjer å gjere i samarbeid med KIFO om bibelbruk i Noreg.

– Det har vore viktig for oss å finne ut kva vi har av kunnskap om nordmenn sin bibelbruk, fordi vi saman med alle kyrkjer og kristne organisasjonar ønskjer å finne strategiar og motivere folk til å bruke Bibelen, seier Mongstad-Kvammen.

Rapporten blei lansert under Bibelselskapet sitt representantskapsmøte måndag ettermiddag.

Mongstad-Kvammen meiner at etter å ha fått denne oversikta over alt som har vore av kvantitative undersøkingar, blir det framover viktig å finne ut meir om kvifor og korleis folk bruker Bibelen.

– Vi må finne ut kva som er motiverande og demotiverande. Kvifor les folk i Bibelen og kva meiner folk om Bibelen? Det seier ikkje denne rapporten noko om, seier ho.

Bibelselskapet ønskjer i samarbeid med KIFO å gjennomføre fleire kvalitative studium rundt bibelbruk.

– Vi treng meir forskning på brei bibelbruk og ikkje berre på lesing og kor mykje ein les. Planen er å gjennomføre både kvalitative undersøkingar og på sikt nye kvantitative undersøkingar med meir statistikk, seier Witsø Rafoss i KIFO.

Høgt utdanna les mest

KIFO sin rapport viser at delen som les i Bibelen aukar med utdanningsnivå, og dei som les mest er dei med høgast utdanning.

– Dette er overraskande, eg trudde kanskje det ikkje var sånn, seier Mongstad-Kvammen.

Også Witsø Rafoss synest dette med utdanning er spesielt.

– Det er ei forventning om at folk med høgare utdanning er mindre religiøse, men dersom ein ser på bibellesing aukar det med utdanning. Det er eit interessant funn som går imot ein del forventningar og tidlegare forskning, seier han.

Forskaren trur ei årsak til dette kan vere at delen som kallar seg "vedkjennande kristne" òg aukar i takt med høgare utdanningsnivå.

– Det er spesielt dei som reknar seg som vedkjennande kristne som les mykje i Bibelen. Delen vedkjennande kristne aukar med utdanning. Dei som har høgast utdanning, som doktorgrad, er dei som les mest. Der er det også ein stor del vedkjennande kristne, seier Witsø Rafoss.

Han meiner ein må skilje mellom dei som kan kallast aktive og passive kristne ...

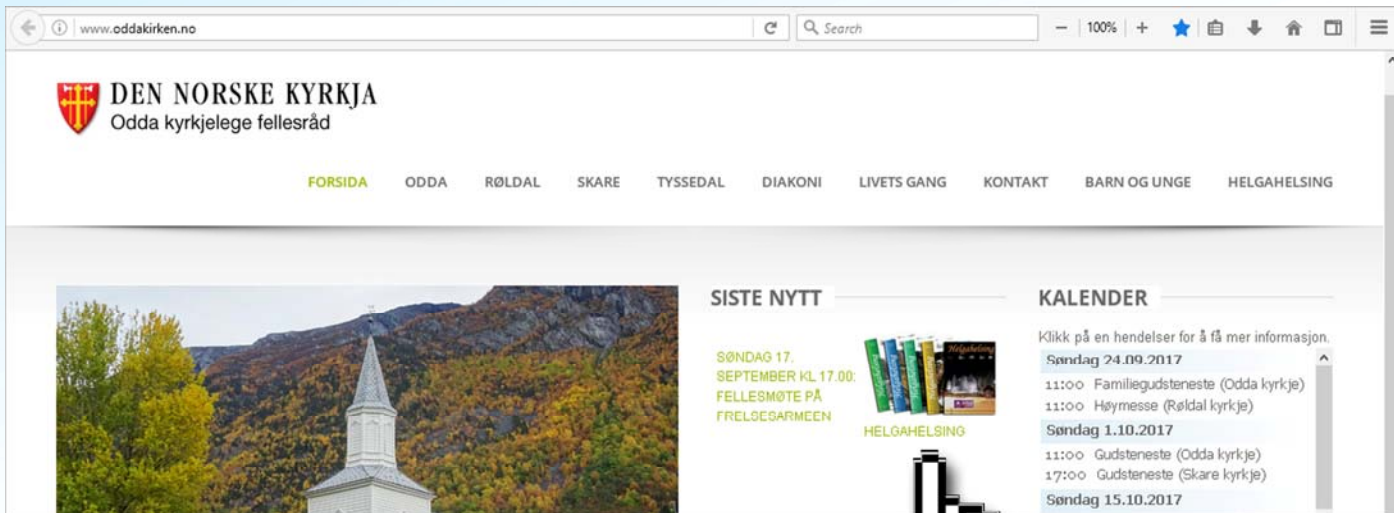
Odda kyrkjelege fellestråd har fått ny nettside!

Gå inn på www.oddakirken.no

Her vil du finna gudstenesteliste, informasjon om aktivitetar i sokna, påmelding til dåp / konfirmasjon og tidlegare utgåver av Helgahelsing – for å nemna noko.

Sida er framleis under utvikling, så dette er berre byrjinga. Nye ting vil koma med etter kvart.

Ta gjerne kontakt om det er noko du meiner ikkje fungerer eller noko du saknar!

forts.

... dersom ein skal undersøkje samanhengen mellom religiøs tru og utdanning.

– Blant dei med høgast utdanning finn vi både den største delen vedkjennande kristne, men også den største delen ateistar. Det blir ei polarisering i forhold til tru.

Lite forskjell på bygd og by

Witsø Rafoss fortel at det ifølgje analysen ikkje spelar så stor rolle om ein bur i tettstad eller by når det gjeld bibelbruk.

– Ein tenkjer ofte at det er meir religiøsitet på små stader, men det ser vi i liten grad her, seier han. Unntaket er hovudstaden der det er få som les i Bibelen. Mongstad-Kvammen meiner det er viktig å setje søkjelyset på bibelbruk i Oslo.

– Oslo blir veldig viktig for kyrkjene. Det er byen i Noreg med flest folk. Det er også ein global trend med urbanisering. Mestdelen av befolkninga i verda bur etter kvart i dei store byane. For kyrkjene og oss som driv med bibel blir dei store byane viktigare og viktigare, seier ho.

Sjølv om rapporten viser lite forskjell mellom bygd og by er det framleis store regionale forskjellar på bibelbruk.

– Det tradisjonelle religiøse kartet i Noreg står seg sterkt. Eitt tydeleg funn er at Aust-Agder, Vest-Agder og Rogaland verkeleg framleis fortener namnet bibelbeltet. Det er heilt klart i desse fylka Bibelen blir mest lest, seier Witsø Rafoss.

KPK

JUL 2017

Julekonsert Odda kyrkje

onsdag 6. og torsdag 7. desember
kl. 19.00.

Oddakonsertene: Trygg i Fare

Julekonsert Odda kyrkje

lørdag 9. desember kl. 16.00

Hardangerkoret ved Prots Hildre

Julekonsert Odda kyrkje

torsdag 14. desember kl. 18.00

Odda Musikklag og Ørjan Hartveit

tlf. 02002

tlf. 53 64 32 09 / 959 28 787

FARGERIKE

Torkelsen

tlf. 53 64 24 80

torkelsen@fargerike.no

Sentralbord: 53 65 05 00

www.oddaenergi.no

Døgnvakt byrå, tlf. 90 67 99 99

53 64 20 00

Blomsterbutikken, tlf. 53 64 21 50

fax 53 64 23 81

www.digranes.no

ODDA MEKANISKE VERKSTED AS

Postboks 144, 5751 Odda

post@omv.as tlf. 53 64 00 40

VD ENGINEERING AS

Postboks 392, 5751 Odda

Hardanger Folkeblad
- først og fremst

tlf. 53 65 06 20

tlf. 55 09 28 88

Odda Rutebuss AS

Tyssedalsvn. 8 - 5750

1Odda

tlf. 53 64 18 65

fax 53 64 23 91

Røldal Bygdeteneste

5760 Røldal, tlf. 941 52 656

Grunnarbeid - Snørydding - Hagearbeid
Stillasutleige - Vedsal

Tenestetorget tlf. 53 65 40 00.

www.oddakommune.no

EIN STABIL OG TRYGG BANK

AVD. ODDA - 53 64 95 00

tlf. 53 00 44 24

tlf. 53 64 56 12

HARDANGER BILSKADESERVICE

OPPRETTING - LAKKERING - SERVICE

Odda, tlf. 53 64 40 22

EUROSKO
ODDA

Nederst i Gågata

tlf. 53 64 10 12

tlf. 53 64 80 80

post@hoyer-odda.no

Røldal - tlf. 53 64 71 26

Kryssordløsning:

Vannrett: 1. PETTER 5. ISRAEL
8. NEI 9. NI 10. SL 11. NEIE
12. ENERGI 15. ÅME 16. EN

Loddrett: 1. PINSE 2. ESEL
3. TRINE 4. TAPERE 6. ENIGE
7. LIE 13. NÅ 14. IN

barne-unodoms-og herrekter

tlf. 53 64 16 44

Steinar Tokheim

Byggn.tekn.kons.

Skare

stokheim@online.no

mob. 958 71 277

Einar Reisæter AS

elekt. forretn. install.

Eitrheimsv 1, 5750 Odda

tlf. 53 64 13 33

Ønsker du å ha annonse
i Helgahelsing?

Ta kontakt med kirkekontoret!

Valfarting til Røldal

Det er gode og mange grunner til å komme til Røldal. En av dem er stavkirken.

Ole Camstrup, født i Etne (Sunnhordland), norsk lærer og bygdemålsdikter, student 1702 fra Bergen samtidig med Ludvig Holberg. Han forfattet mange leilighetsdikt, samlet 1739 i Trifolium Metricum. Et av disse diktene omhandler Røldal Stavkirke:

"Jeg kom nu fra de Varme Bad;
De vilde ikke virke,
Nu maa jeg hid at spørge ad
Om Røldals gamle Kirke.
Der siiges: at den har en Skat
Som Røldals Kaarset heder;
Og paa hver Sancte Hanses Nat
En kraefftig Salve sveder;
Den heeler Krykke-Mænders Been,
At de, som Hinden spiller,
Den Blinde smør sin Øye-Steen
Og staver uden Brillen.
Ja, ufrugtsommelige Møer,
Som denne Svede rører,
De finder anden Kraft end før
Og Skumfar-Seiglet fører.
Did maa jeg hen; Maa skee jeg og
Kand Raad og Redning finde
For mine dumme Øyne-Log
Og Aske-Farved Kinde".

Ole Camstrup: Trifolium Metricum (Kbh. 1739) 4, s. 34-35, her etter Daae: Norske Bygdesagn² (Chr.a 1881), s. 1.

Uansett hva som ligger til grunn for ønske om å komme til Røldal og stavkirken, er det viktig å bli tatt imot på en god måte.

Noen måneder hver sommer åpnes kirka daglig for besøkende. De som tar imot og deler rundhåndet av sin kunnskap er som oftest ungdom fra bygda.

Innimellom er det også ungdom fra andre steder i landet. Disse har gjerne tilknytning til bygda på forskjellig vis. Alle, hver på sin måte, uttrykker stolthet og glede over å være omviser i en kirke med så mye spennende historie og som fortsatt er i bruk til gudstjenester og andre kirkelige handlinger.

Vi lar en av årets nye omvisere, Marianne Wamnes, komme med sine refleksjoner skrevet i egen blogg. Hun har Cerebral Parese, men fokuserer på muligheter framfor hindringer – derav bloggnavnet «cpavogtil».

Marianne sin blogg: http://m.cpavogtil.blogg.no/1500920844_jobb_sprk_og_mennesker.html (Bloggen er gjengitt i Helgahelsing med hennes tillatelse).

Det kan vel ikke være mindre enn et mirakel, når både besøkende og omvisere finner mening, «raad og redning» i den gamle, ærverdige kirken.

Skattekista i RØLDAL hausten 2017

Alder: 4 - 6 år

Kl. 17.00 – 18.00

Tirsdagar: 03. okt , 07. nov , 05. des.

KONTAKTPERSONER:

Aud Marie Lynghammer, mob: 907 52 179

Liv Karin Larsson, mob: 476 18 491

Småbarnsong i Røldal hausten 2017

Tirsdagar i kyrkjestova

kl. 10.00 – 11.30:

17. okt , 21. nov , 5. des.

KONTAKTPERSON:

Liv Karin Larsson,

mob: 476 18 491

Misjonslaget i Røldal

Møtedagar hausten 2017

kl. 11.00 - 13.00 i kyrkjestova:

18. oktober, 08. november, 06. desember.

Nattsalme

*Det finst ei jord som opnar opp
sitt djup av svarte natt
og løyner både sjel og kropp
til ingenting er att*

*Det finst ei natt som møter deg
og tek deg mildt imot
og let deg kvila æveleg,
di hand, di sjel, din fot*

*Det finst frå Gud i alt som er,
i jord og nattevrimmel,
di sjel er hans, du er hans verd,
du lyser fram hans himmel*

Jon Fosse, fra «Stein til stein» 2013

Avlidne

Herre, lær oss å telja våre dagar,
så vi kan få visdom i hjarta. *Salme 90,12*

Odda

<i>Björg Selheim</i>	f. 1930
<i>Gunn Gravdal</i>	f. 1943
<i>Olav Johnsen</i>	f. 1953
<i>Synneva Sørum</i>	f. 1926
<i>Ruth Hagen</i>	f. 1925
<i>Else Irene Botnen</i>	f. 1918
<i>Arne Tokheim</i>	f. 1918
<i>Frida Vikane</i>	f. 1934
<i>Knut Armann Rasmussen</i>	f. 1958
<i>Kari Haug</i>	f. 1935
<i>Idar Holten</i>	f. 1932
<i>Olav Laurits Lien</i>	f. 1928
<i>Svanhild Indrebø</i>	f. 1928
<i>Lars Ullensvang</i>	f. 1949
<i>Alvhild Melkeraaen</i>	f. 1920
<i>Målfrid Flattun</i>	f. 1926
<i>Bodil Hammersland</i>	f. 1931
<i>Dag Olav Jørgensen</i>	f. 1962
<i>Edel Marry Eide</i>	f. 1922
<i>Ingrid Bru</i>	f. 1918
<i>Paula Rosseland</i>	f. 1929
<i>Katrina Gudmundsen</i>	f. 1926
<i>Arne Jensen</i>	f. 1938
<i>Per T. Isberg</i>	f. 1929
<i>Gladys Ludvigsen</i>	f. 1920
<i>Berit Karin Hansen</i>	f. 1948
<i>Ingebjørg Nesbø Jordal</i>	f. 1941
<i>Gunnhild Mossefin</i>	f. 1925
<i>Harald Skogseid</i>	f. 1937
<i>Marit Bjerkenes</i>	f. 1942
<i>Olena Khrulova</i>	f. 1970

Røldal

<i>Olav A. Berge</i>	f. 1932
<i>Gerd Lilly Stengårdsbakken</i>	f. 1921
<i>Arild Nikolai Selnes</i>	f. 1938
<i>Tomine Lono</i>	f. 1931

Tyssedal

<i>Jon Hernes</i>	f. 1932
<i>Aslaug Schaathun</i>	f. 1951

Døypte

Jesus seier: Sjå, eg er med dykk alle dagar
så lenge verda står. *Matt.28,20*

Odda kyrkje

28.05.2017	<i>Jørgen Aakre</i>
28.05.2017	<i>Thea Borge Engmark</i>
04.06.2017	<i>Elias Salih Solvig</i>
04.06.2017	<i>Odd Henry Værvågen-Aamodt</i>
11.06.2017	<i>Aksel Amani</i>
11.06.2017	<i>Jonas Espe Svennes</i>
18.06.2017	<i>Sindre Opedal Lande</i>
30.07.2017	<i>Linda Seljestad</i>
30.07.2017	<i>Dennis Eikeland</i>
13.08.2017	<i>Mia Helen Hansen</i>
03.09.2017	<i>Lilja Jacobsen-Hanevik</i>

Tyssedal kirke

05.06.2017	<i>Hermine Lauritsen Stengårdsbakken</i>
------------	--

Vigde

Odda kyrkje

03.06.2017	<i>Cathrine Hagen Gundersen og Eivind Dahle Sjøstad</i>
------------	---

Skare kyrkje

27.05.2017	<i>Inger Beate Tveit og Jarleiv Bjørklund</i>
------------	---

GUDSTENESTELISTA**15. okt. - 19. sön. i treenighetstida**

Røldal kyrkje kl. 11.00
 Odda kyrkje kl. 18.00
 Luther-gudsteneste med kveldsmat

22. okt. - 20. sön. i treenighetstida

Tyssedal kirke kl. 11.00
 Familiegudsteneste

29. oktober - Bots- og bededag

Odda kyrkje kl. 11.00
 Skare kyrkje kl. 17.00

4. nov. - laurdag

Berjaflot kapell kl. 16.00 Minnestund

5. nov. - allehelgensdag

Røldal kyrkje kl. 11.00
 Odda kyrkje kl. 18.00
 Luther-gudsteneste med kveldsmat

12. nov. - 23. sön. i treenighetstida

Skare kyrkje kl. 11.00
 Familiegudsteneste
 Tyssedal kirke kl. 17.00

19. nov. - 24. sön. i treenighetstida

Røldal kyrkje kl. 11.00

26. nov. - Domssøndag/Kristi Kongedag

Odda kyrkje kl. 11.00 LjosVaken

3. des. - 1. sön. i advent

Røldal kyrkje kl. 11.00
 Odda kyrkje kl. 18.00 Ljosmesse

10. des. - 2. sön. i advent

Odda kyrkje kl. 11.00
 Skare kyrkje kl. 11.00
 Tyssedal kirke kl. 18.00 Lysmesse

Det kan verta endringar - sjå
 etter i HF om fredagen

Tysdagsbøn

i Odda kyrkje kl. 12.00

Ynskjer du hjelp til å koma deg til kyrkja i Odda når det er gudstenester der?

Fredagen
 før gudstenesta
 innan klokka 12.00:
 Ring Odda kyrkjekontor **53 65 09 00**

Fellesbøn

(økumenisk bøn)

på Frelsesarmeen
 kvar laurdag klokka 10

Kyrkjeskysen i Røldal

ring **95 95 11 11**

Kirkens SOS

FORTVILET?
 Ring Kirkens SOS
 22 40 00 40

ODDA

TRYKK & REKLAME

Postboks 253 - 5751 Odda
 tlf. 53 65 03 20 - Fax 53 65 03 30

www.oddatrykk.no